

‘Pensioenstelsels in Europa: arbeidsvoorwaarde versus financieel product’

De beleidsmatige benadering van pensioen

Bastiaan Didden LL.M.

Benadering van pensioen – een impressie

Geld tekort om een woning te kopen? Gebruik je groepsverzekering

Johan Van Geyte | 04 december 2018 | 08u00 | Bron: spaargids.be

Germany unlikely to see new DC plans before 2020

16 November 2018 By [Barbara Ottawa](#)

Germany's largest union will not commit to backing any new defined contribution (DC) pension plans before autumn 2019, according to its board.

IG Metall, which has more than 2m members, was among the unions that backed Germany's Betriebsrentenstärkungsgesetz (BRSG) reform, which will introduce legislation allowing pension funds without guarantees for the first time.

PensioenPro

Agenda

Abonneren

Magazine

Pensioen Pro Insights

Meer ▾

Abonneren

Inloggen

Frank van Alphen • Magazine

7 nov 18

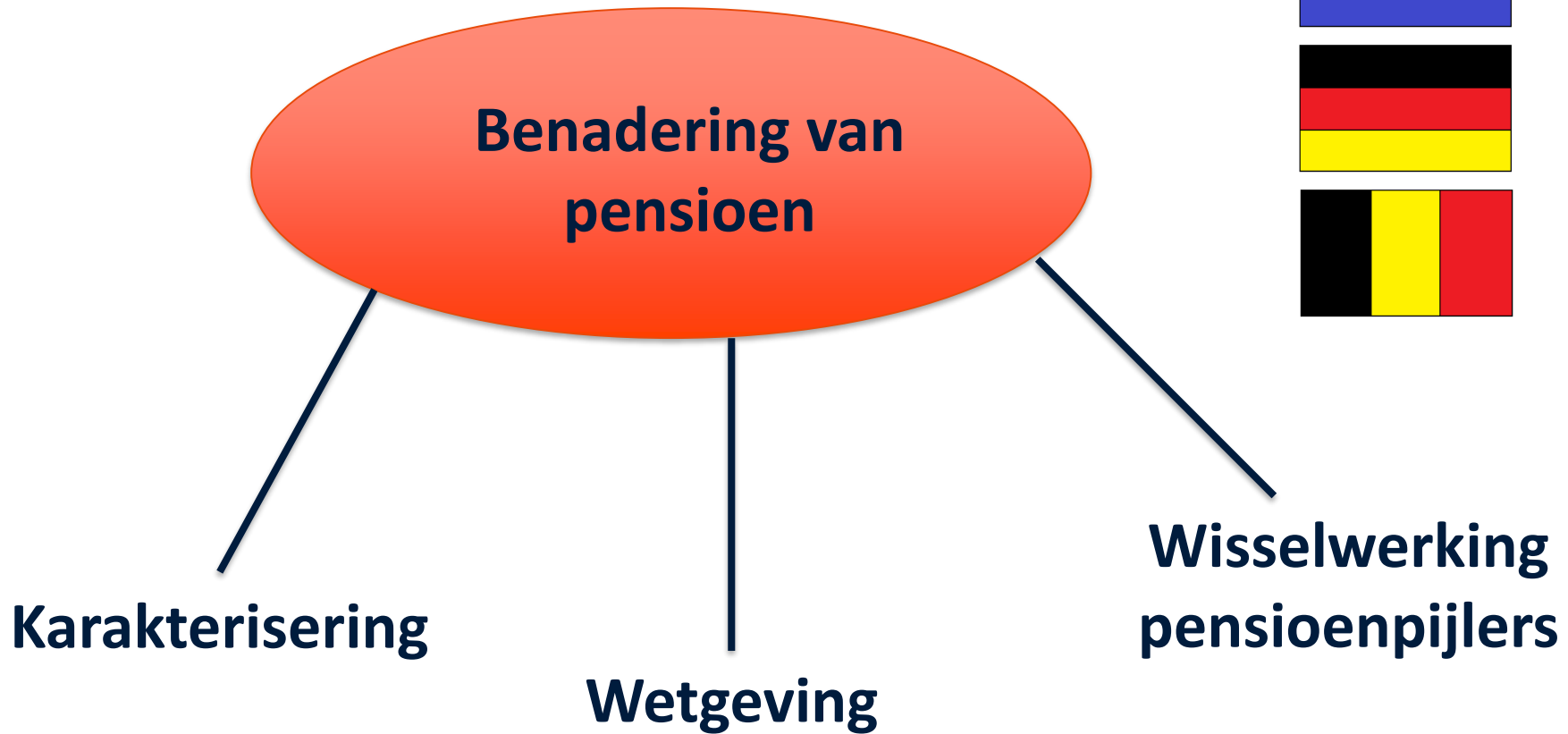
Lump sum kan zo worden ingevoerd

Een deel van je pensioen in één keer ontvangen op pensioendatum klinkt veel deelnemers aantrekkelijk in de oren. Ook het kabinet en de pensioensector omhelzen de zogeheten lump sum. Praktisch lijken er weinig bezwaren, zelfs als er op grote schaal gebruik van wordt gemaakt.

Relevante beleidsvragen...

- **Wat is pensioen?**
 - Pensioen = pensioen?
 - Arbeidsvoorwaarde en/of financieel product?
- **Hoe wordt over pensioen gedacht?**
 - Opbouw- en uitkeringsfase
- **Waar moet pensioen in voorzien?**

Beleidsmatige benadering van pensioen: relevante aspecten

Karakterisering aanvullend pensioen

- **Aanvullend pensioen?**

- Voorkomen van een terugval in inkomen na pensionering
- HR-instrument

- **Verplichte deelname?**

- Betrokken partijen → cao
- Keuze(vrijheid) werknemer en rol werkgever?
 - Vrijwillig aanvullend pensioen voor werknemers
 - Nettopensioenproduct
 - *Entgeltumwandlung*

Karakterisering aanvullend pensioen

- **Flexibiliteit**

- Opbouwfase:
 - Nemen van voorschot?
 - Uitvoeringsmogelijkheden: *Durchführungswege*
- Uitkeringsfase: eenmalig, periodiek?
 - Keuze, bijv. in België: aanvullend pensioen = vrij opneembaar spaarbedrag → verlies van pensioenbestemming?
 - Link met langetermijnsvisie

Wetgeving en beleid

- **Rechtsgebieden**

- Sociaal zekerheidsrecht, aanvullend pensioenrecht, arbeidsrecht en belastingrecht

- **Belastingrecht**

- Sleutelrol voor fiscaliteit? Ja!
 - o.a. ook voor wijze waarop buitenlands pensioen wordt gekwalificeerd
- Link met pensioenambitie?
- Versobering versus verruiming
 - Aftopping (Nederland). Sprake van verruiming in Duitsland

Wetgeving en beleid

- **Thema's pensioenhervormingen**
 - Inzetten op verbreding en verdieping
 - Bijv. *Betriebsrentenstärkungsgesetz*
 - Collectiviteit en solidariteit versus individualisering
 - Individualisering van pensioenopbouw

Wisselwerking pensioenpijlers

- **Sprake van een *multi-pillar* benadering?**
 - Nadruk op? Inhaalslag?
- **Scheidslijnen tussen pensioenpijlers:**
 - Tweede of derde pensioenpijler?
 - Vrijwillig aanvullend pensioen voor werknemers
 - Nettopensioenproduct

Enkele vaststellingen

- **Beleidsmatige benadering van pensioen is ingegeven vanuit historie en sociaal-economische context**
 - Betekenis van 'dominante' eerste pensioenpijler als (dé) oudedagsvoorziening voor pensioenbenadering
- **Pensioenbenadering, welke benadering voert de boventoon in de drie landen?**
 - Sociale bescherming
 - HR-perspectief
 - Spaarproduct

Of combinatie van?

Te stellig: arbeidsvoorwaarde **versus** financieel product

Enkele vaststellingen

- **Nederland, de vreemde eend in de bijt?**
 - Te kort door de bocht, vergelijk bijv. mogelijkheid tot eenmalige kapitaaluitkering in België = uniek
- **Beleidsmatige benadering van pensioen: trends**
 - Sprake van individualisering
 - Flexibiliteit:
 - Keuzemogelijkheden voor werknemer: 'slot op de deur noodzakelijk'
→ wat moet immers voorop staan?
 - Andere invulling van taken en verantwoordelijkheden van '*pensioen stakeholders*'

Discussievraag

Hoe om te gaan met deze trends?

Welke elementen kunnen worden meegenomen in discussie over de beleidsmatige benadering van pensioen in elk van deze drie landen?

Institute for Transnational and Euregional
cross border cooperation and Mobility / ITEM

Pensioenseminar Maastricht,
28 januari 2019

Dank voor uw aandacht!

